

KAMK • University
of Applied Sciences

Kajaanin ammattikorkeakoulun

TUTKINTOSÄÄNTÖ

1.8.2024 lukien

Hyväksytty Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy:n hallituksessa 31.5.2024

KAJAANIN AMMATTIKORKEAKOULUN TUTKINTOSÄÄNTÖ

Kajaanin ammattikorkeakoulun tutkintosääntö perustuu ammattikorkeakoululakiin (L932/2014) ja valtioneuvoston asetukseen ammattikorkeakouluista (A1129/2014) sekä myöhemmin tehtyihin muutoksiin.

Tutkintosääntö päivitetään tarvittaessa. Yksityiskohtaiset vuosittaiset menettelyohjeet ovat erillisissä suomen- ja englanninkielisissä toimintaohjeissa ja oppaissa.

Kajaanin ammattikorkeakoulun hallitus on vahvistanut tämän tutkintosäännön 31.5.2024. Tutkintosääntöä sovelletaan toistaiseksi 1.8.2024 alkaen, ja se korvaa aiemmin julkaistut Kajaanin ammattikorkeakoulun tutkintosäännöt. Opiskeluvoikeuden peruuttamista sosiaali- ja terveysalalla koskeva säännöstö koskee 1.1.2012 jälkeen valittuja opiskelijoita.

SISÄLTÖ

1 LUKU: KOULUTUS.....	4
1 § Koulutustehtävä.....	4
2 § Ammattikorkeakoulututkinnot ja koulutukset	4
3 § Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot ja koulutukset	4
4 § Kaksois- ja top-up -tutkinnot	5
5 § Avoin ammattikorkeakouluopetus, tilauskoulutus ja täydennyskoulutus	5
6 § Erikoistumiskoulutus	6
7 § Opetuksen suunnittelu, kehittäminen ja arviointi.....	6
2 LUKU: OPISKELIJAKSI OTTAMINEN	7
8 § Opiskelijavalinta.....	7
9 § Siirto-opiskelija toisesta korkeakoulusta	8
10 § Siirto ammattikorkeakoulun sisällä	8
11 § Hakijan terveydentila.....	9
3 LUKU: OPISKELUVOIKEUS.....	10
12 § Opiskeluvoikeusaika ja tavoitteellinen suorittamisaika	10
13 § Ilmoittautuminen.....	10
14 § Poissaolo-oikeus	11
15 § Opiskeluvoikeuden menettäminen ja palauttaminen.....	11
16 § Harkinnanvarainen lisäaika.....	13
17 § Opiskeluvoikeuden peruuttaminen ja palauttaminen sosiaali- ja terveys- ja liikunta-alalla	13
4 LUKU: OPINNOT AMMATTIKORKEAKOULUSSA	15
18 § Ammattikorkeakouluopinnot ja tavoitteet.....	15
19 § Opetussuunnitelmat ja opintojaksot	15
20 § Perusopinnot	16
21 § Kielitaito	16
22 § Ammattiopinnot	17
23 § Vapaasti valittavat opinnot.....	17
24 § Opintojen hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen	17
25 § Harjoittelu.....	18
26 § Opinnäytetyö ja kypsyysnäyte	19
27 § Arviointi	19
28 § Arvioinnin oikaisumenettely.....	20
29 § Tutkinnon suorittaminen	21
30 § Todistukset	21
5 LUKU: ERINÄISIÄ SÄÄNNÖKSIÄ	22

31 § Turvallisuus ja järjestys sekä kurinpidolliset toimenpiteet.....	22
32 § Suoritusvilppi	22
33 § Tutkintosäännön soveltaminen	23

1 LUKU: KOULUTUS

1 § Koulutustehtävä

Ammattikorkeakoulun tehtävänä on antaa työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin sekä tutkimukseen, taiteellisiin ja sivistyksellisiin lähtökohtiin perustuvaa korkeakouluopetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin ja tukea opiskelijan ammatillista kasvua. Ammattikorkeakoulun tehtävänä on lisäksi harjoittaa ammattikorkeakouluopetusta palvelevaa sekä työelämää ja aluekehitystä edistävää ja alueen elinkeinorakennetta uudistavaa soveltavaa tutkimustoimintaa, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa sekä taiteellista toimintaa. Tehtäviään hoitaessaan ammattikorkeakoulujen tulee edistää jatkuvaa oppimista. (L932/2014, 4 §, L1368/2018, 4 §)

Kajaanin ammattikorkeakoulun koulutusalat ovat kauppa ja hallinto, palvelualat, tekniikan alat, terveys- ja hyvinvointi, tietojenkäsittely sekä tieto- ja viestintätekniikka.

Kajaanin ammattikorkeakoulussa voi suorittaa ammattikorkeakoulututkintoja ja ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja. Tutkintonimike määräytyy tutkinto- ja koulutusalan vastuussa olevan koulutusalan mukaan (L932/2014, 11 §). Kajaanin ammattikorkeakoulun tulee antaa toimiluvassa mainittuja koulutusvas-
tuunsa mukaisia ammattikorkeakoulututkintoja, ja se voi antaa koulutusvastuunsa mukaisia ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja.

Ammattikorkeakoulun opetuskieli on suomi. Englanninkielisissä koulutuksissa opetuskieli on englanti.

2 § Ammattikorkeakoulututkinnot ja koulutukset

Tutkintoihin johtavat opinnot järjestetään koulutuksina. Koulutukset ovat ammattikorkeakoulun suunnitelmia ja järjestämiä opintojen kokonaisuuksia, jotka suuntautuvat johonkin työelämän ammatillista asiantuntemusta edellyttävään tehtäväalueeseen ja sen kehittämiseen.

Ammattikorkeakoulututkintoon johtavien opintojen laajuus on 210 tai 240 opintopistettä. Ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin kuuluu perus- ja ammattiopintoja, vapaasti valittavia opintoja, ammattitaitoa edistävää harjoittelua sekä opinnäytetyö (A1129/2014, 2 §). Ammattikorkeakoulututkintoon johtavat tutkinnot ja tutkintonimikkeet ovat liitteenä 1.

3 § Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot ja koulutukset

Ammattikorkeakoulun ylempään tutkintoon johtavien opintojen tarkoituksena on ammattikorkeakoulututkinnon ja työelämän kehittämisen asettamien vaatimusten pohjalta antaa riittävä tieto- ja taitoperusta sekä valmiudet erityistä asiantuntemusta vaativissa työelämän kehittämis- ja muissa tehtävissä toimimista varten.

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin kuuluu syventäviä ammattiopintoja, vapaasti valittavia opintoja sekä opinnäytetyö. (A1129/2014, 2 §)

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin voidaan ottaa opiskelijaksi se, joka on suorittanut soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon tai muun soveltuvan korkeakoulututkinnon, tai se, jolla ammattikorkeakoulu katsoo muutoin olevan riittävät tiedot ja taidot opintoja varten.

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtava koulutus on tarkoitettu soveltuvan korkeakoulututkinnon suorittaneille, joilla on vähintään kaksi vuotta työkokemusta asianomaiselta alalta. Asianomaiseksi

alaksi katsotaan sekä suoritettavan koulutuksen että aiemmin suoritettujen ammattikorkeakoulututkinnon mukainen ala. Vaadittavan työkokemuksen tulee olla kertynyt sen lukukauden alkuun mennessä, jolloin koulutus alkaa. Työkokemus voi olla hankittu korkeakoulututkinnon jälkeen tai aiemmin suoritettujen opistoasteen tai ammatillisen korkea-asteen tutkinnon suorittamisen jälkeen. (L1368/2018, 25 §)

Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen laajuus on 60 tai 90 opintopistettä. Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavat tutkinnot ja tutkintonimikkeet ovat liitteenä 1.

4 § Kaksois- ja top-up -tutkinnot

Kajaanin ammattikorkeakoululla on useita kaksoistutkintosopimuksia ja top-up -tutkintosopimuksia valittujen yhteistyökumppaniensa kanssa.

Kansainvälisellä kaksoistutkinnolla (double degree) tarkoitetaan yhteistyömuotoa, jossa opiskelija suorittaa sovitun osan tutkintoon sisällytettävistä opinnoista yhteistyökorkeakoulussa, ja saa valmistuessaan tutkintotodistuksen molemmista korkeakouluista.

Top-up-tutkinnolla (top-up degree) tarkoitetaan yhteistyömuotoa, jossa opiskelija on suorittanut vähintään toisen asteen tutkinnon (diploma) kotimaassaan, ja haluaa täydentää tutkinnon saman alan korkeakoulututkinnoksi. Ennen toisen asteen tutkinnon aloittamista opiskelijalla on yleensä hakukelpoisuus korkeakouluun omassa kotimaassaan. Kajaanin ammattikorkeakoulu voi kuitenkin käyttää ammattikorkeakoululain suomaa harkintaa ja ottaa opiskelijaksi myös henkilön, jolla se katsoo olevan riittävät tiedot ja taidot opintoja varten.

Kajaanin ammattikorkeakoulu myöntää tradenomin (Bachelor of Business Administration), restonomin (Bachelor of Hospitality Management), liikunnanohjaajan (Bachelor of Sports and Leisure Management) ja YAMKin (Master) kaksoistutkintosopimuksiin perustuen tutkinnon yhteistyökorkeakoulujen opiskelijoille. Kajaanin ammattikorkeakoulun liiketalouden, matkailun ja YAMKin opiskelijat voivat vastaavasti suorittaa kaksoistutkinnon yhteistyökorkeakoulussa kahdenvälisiin sopimuksiin perustuen.

5 § Avoin ammattikorkeakouluopetus, tilauskoulutus ja täydennyskoulutus

Ammattikorkeakoulu voi järjestää myös erikoistumiskoulutusta, tutkintojen osia sisältävää koulutusta täydennyskoulutuksena, avoimena ammattikorkeakouluopetuksena tai muutoin erillisinä opintoina sekä muuta täydennyskoulutusta. (L932/1994 10 §)

Avoimena ammattikorkeakouluopetuksena suoritetaan ammattikorkeakoulututkintoon ja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon kuuluvia opintoja, joiden suorittamiseen opiskelija on saanut ammattikorkeakoululta ajallisesti ja sisällöllisesti rajatun opinto-oikeuden. (L932/1994 10 §)

Avoimessa ammattikorkeakoulussa ei voi suorittaa tutkintoa. Avoimessa ammattikorkeakoulussa opiskelija voi suorittaa avoimen ammattikorkeakoulun opiskelijana tutkintoon johtavaan koulutukseen sisältyvän harjoitteluopintojakson. Sosiaali- ja terveysalan sekä liikunta-alan harjoitteluun voi liittyä alakohtaisia rajoituksia, jotka tarkistetaan ennen harjoittelun aloittamista. Myös ulkomailla suoritettaviin harjoitteluihin voi sisältyä rajoituksia. Opiskelija voi tehdä AMK- ja YAMK-opintoihin liittyvää opinnäytetyötä avoimen ammattikorkeakoulun opintoina, ja hakeutua ammattikorkeakoulun erillishaun kautta tutkinto-opiskelijaksi saadakseen tutkinnon.

Ammattikorkeakoulu voi ammattikorkeakoululain 13 §:n (L932/2014) mukaisesti järjestää opiskelijaryhmälle tilauskoulutuksena toteutettavaa korkeakoulututkintoon johtavaa opetusta niin, että koulutuksen rahoittaa tilaaja. Tilauskoulutuksena annettavan opetuksen on liityttävä ammattikorkeakoulun

toimiluvassa määrättyyn koulutustehtävään. Tilauskoulutuksesta laaditaan erikseen sopimus tilaajan kanssa. Tilauskoulutukseen osallistuvaan opiskelijaan sovelletaan ammattikorkeakoulu lain (L932/2014) 25–27, 33–40 ja 57–61 §:ää.

Ammattikorkeakoulu voi järjestää myös täydennyskoulutusta. Täydennyskoulutuksesta laaditaan erikseen sopimus tilaajan kanssa. Täydennyskoulutuksena ei voi toteuttaa tutkintoon johtavaa koulutusta.

6 § Erikoistumiskoulutus

Erikoistumiskoulutus on ammatillista kehittymistä ja erikoistumista edistävää koulutusta korkeakoulututkinnon suorittaneille tai vastaavan osaamisen saavuttaneille.

Ammattikorkeakoulujen erikoistumiskoulutukset ovat korkeakoulututkinnon jälkeen suoritettaviksi tarkoitettuja, jo työelämässä toimineille suunnattuja ammatillista kehittymistä ja erikoistumista edistäviä koulutuksia. Tavoitteena on tuottaa osaamista sellaisilla asiantuntijuuden aloilla, joilla ei ole markkinaehtoisesti toteutettua koulutustarjontaa.

Erikoistumiskoulutusten yhteisistä tavoitteista ja vähimmäislaajuudesta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Erikoistumiskoulutuksena ei järjestetä koulutusta, jota ammattikorkeakoulu järjestää 5 §:n 3 momentin mukaisena liiketoimintana.

Erikoistumiskoulutuksena voidaan järjestää vain koulutus, jonka perusteista on sovittu ammattikorkeakoulujen keskinäisessä yhteistyössä. Sopimusmenettelyn aikana on tehtävä yhteistyötä työ- ja elinkeinoelämän edustajien kanssa. Erikoistumiskoulutuksesta sopimisesta, sopimuksen sisällöstä ja koulutuksen järjestämisestä annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella (A1129/2014, 6a-c §).

Erikoistumiskoulutuksia koskevista sopimuksista pidetään julkista luetteloa. Julkisesta luettelosta ja siihen merkittävistä tiedoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. (L1173/2014, 11 a §)

7 § Opetuksen suunnittelu, kehittäminen ja arviointi

Ammattikorkeakoulututkintoon ja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavien koulutusten, erikoistumiskoulutusten, avoimen ammattikorkeakouluopetuksen ja opintojaksojen suunnittelua, järjestämistä ja niiden jatkuvaa kehittämistä toteutetaan yhteistyönä työelämän kanssa.

Opetuksen tasoa arvioidaan palautekyselyillä, itsearvioinneilla ja osallistamalla kansallisiin ja kansainvälisiin arviointeihin. Opintojaksoista pyydetään opiskelijoilta opintojaksopalaute. Opiskelijan edellytetään vastaavan opintojaksojen palautekyselyihin ja muihin opetusta koskeviin kyselyihin. Opiskelijat valitsevat keskuudestaan edustajat opetuksen kehittämisen työryhmiin.

2 LUKU: OPISKELIJAKSI OTTAMINEN

8 § Opiskelijavalinta

Opiskelijat ottaa ammattikorkeakoulu. Opiskelijat otetaan suorittamaan ammattikorkeakoulututkintoa, ylempää ammattikorkeakoulututkintoa tai erikoistumiskoulutusta (L932/1994 28 §). Kajaanin ammattikorkeakoulun hallitus päättää ammattikorkeakoulututkintoon ja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen aloituspaikoista.

Opiskelijaksi ottamisesta, pääsyaatimuksista ja valintamenettelystä säädetään ammattikorkeakoululaissa (L932/2014), valtioneuvoston asetuksessa ammattikorkeakouluista (A1129/2014), laissa valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä (L884/2017) sekä asetuksessa ammattikorkeakoulujen yhteishakujärjestelmästä (A1191/1998).

Tutkintoon johtavien koulutusten yhteis- ja erillishauissa prosessin valmistelijana ja esittelijänä toimii hakijapalvelut, joka toimii viranomaistehtävässä.

Ammattikorkeakoulu voi käyttää yhteishaun asemesta erillisvalintaa ammattikorkeakoululain (L932/1994) 28 a §:ssä säädettyissä tilanteissa.

Tutkintoon johtavien koulutusten yhteis- ja erillishakujen valintaperusteista päätetään vuosittain vahvistettavissa Kajaanin ammattikorkeakoulun valintaperusteissa.

Opiskelijaksi hyväksytty voi ottaa vastaan vain yhden ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen valtakunnalliseen yhteishakuun kuuluvan korkeakoulututkintoon johtavan opiskelupaikan samana lukukautena alkavasta koulutuksesta. Opiskelupaikan vastaanotto on sitova.

Opiskelijavalinta tutkinto-opiskelijaksi on ehdollinen siihen saakka, kunnes valintaperusteissa kuvatut vaa-dittavat todistukset on tarkastettu. Lukuvuosimaksuvelvollisen opiskelijaksi valitun kohdalla edellytetään lisäksi, että hän on maksanut lukuvuosimaksun. Mikäli hakija on antanut virheellisiä tietoja, jotka muuttavat valinnan tuloksen tai hän ei toimita pyydettyjä todistuksia, valinta puretaan. Päätöksen opiskelijavalinnan purkamisesta tekee rehtori tai hänen määräämänsä henkilö.

EU/ETA-alueen ulkopuolelta saapuvan tutkinto-opiskelijan tulee perehtyä ennen opintojen aloittamista Student Agreement -sopimukseen ja noudattaa sitä koko opiskeluajan. Sopimukseen on koottu opiskelijan ja Kajaanin ammattikorkeakoulun keskeiset velvollisuudet sekä kerrottu apurahajärjestelmästä.

Kaksois- ja yhteistutkintoa suorittavien opiskelijoiden valinta perustuu ulkomaisten yhteistyökorkeakoulujen kanssa solmittuihin yhteistyösopimuksiin.

Avoimen ammattikorkeakoulun opinnot ovat kaikille avoimia eikä opintoihin ole pohjakoulutusvaatimusta.

Erikoistumiskoulutukseen voidaan ottaa opiskelijaksi se, joka on suorittanut soveltuvan korkeakoulututkinnon taikka jolla ammattikorkeakoulu katsoo olevan riittävät tiedot ja taidot opintoja varten. (A1173/2014, 25 §)

Opiskelijavalintaan tyytymätön hakija voi pyytää päätökseen kirjallisesti oikaisua ammattikorkeakoulun hallitukselta 14 päivän kuluessa tulosten julkistamisesta (L932/2014, 57 §). Oikaisumenettelyssä annettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

9 § Siirto-opiskelija toisesta korkeakoulusta

Ammattikorkeakouluun voidaan ottaa siirto-opiskelijoita, jotka hakevat opiskeluoikeuden siirtoa toisesta ammattikorkeakoulusta Kajaanin ammattikorkeakouluun.

Siirto-opiskelijat hyväksytään erillisvalinnassa Opintopolku-palvelussa korkeakoulujen hakuakatauluja noudattaen. Siirto-opiskelijaksi hyväksyminen perustuu Kajaanin ammattikorkeakoulun siirto-opiskelijoita koskevien ohjeiden mukaiseen hakuun ja valintaperusteisiin. Siirto-opiskelijan hakukelpoisuus tarkistetaan hakijapalveluissa, jonka jälkeen valinnan valmistelu ja valintapäätös tehdään osaamisalueella. Siirto-opiskelijavalintoja koskevat päätökset tekee koulutus- ja tutkimuspäällikkö.

Siirto-haun valintaperusteista päätetään vuosittain vahvistettavissa Kajaanin ammattikorkeakoulun valintaperusteissa.

Kun siirto-opiskelija ottaa uuden siirtohaussa saamansa opiskelupaikan vastaan, aikaisempi opiskeluoikeus päättyy. Siirto-opiskelijan oikeus suorittaa tutkinto määräytyy siirrossa saadun opiskeluoikeuden mukaisen tutkinnon perusteella. Opintojen suoritus aika ei pitene. Siirto-opiskelijan säännönmukainen opiskeluoikeusaika lasketaan alkaneeksi siitä päivämäärästä, jolloin hän vastaanotti opiskelupaikan aiemasta koulutuksesta. Opiskeluoikeusaikaa laskettaessa otetaan huomioon opiskelijan käyttämät läsnä- ja poissaololukukaudet.

Päätökseen voi hakea oikaisua Kajaanin ammattikorkeakoulun hallitukselta kirjallisesti 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista (L932/2014, 57 §). Oikaisumenettelyssä annettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

10 § Siirto ammattikorkeakoulun sisällä

Koulutuksen vaihtaminen sisäisenä siirtona ei ole mahdollista sinä lukukautena, jona opiskelija on ottanut vastaan opiskelupaikan. Jos Kajaanin ammattikorkeakouluun valittu opiskelija haluaa myöhemmin vaihtaa koulutuksesta toiseen, menetellään seuraavasti:

Koulutuksen vaihtaminen koulutusalan sisällä (tutkinto-ohjelman vaihtaminen)

Opiskelija voi siirtyä samalla koulutusosalalla toiseen koulutukseen suorittamaan samaa tutkintoa silloin, kun valintaperusteet valintakokeineen ovat olleet samat. Kun opiskelija siirtyy korkeakoulun sisällä toiseen tutkinto-ohjelmaan niin, ettei tavoitetutkinto tai tutkintonimike vaihdu, kyseessä on tutkinto-ohjelman vaihtaminen. Suomenkielisistä koulutuksesta voi siirtyä englanninkieliseen koulutukseen tai toisin päin. Monimuotokoulutuksesta voi siirtyä päiväopiskelijaksi tai toisin päin. Siirtyminen vieraskieliseen koulutukseen edellyttää kielitaidon osoittamista. Koulutus- ja tutkimuspäällikkö tai hänen valtuuttamansa henkilö haastattelee opiskelijan ja mikäli vaihto on perusteltu eikä opetuksen järjestämisen kannalta ole käytännön esteitä, opiskelija voi vaihtaa koulutusta. Opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opintosuunnitelma. Muussa tapauksessa opiskelijan tulee hakea yhteishaun kautta.

Koulutuksen vaihtaminen koulutusosalta toiselle (tavoitetutkinto tai tutkintonimike muuttuu)

Jos opiskelija hakee siirtoa koulutusosalta toiselle Kajaanin ammattikorkeakoulun sisällä, käsitellään siirtoa samalla tavalla kuin siirtoa korkeakoulusta toiseen hakevaa. Siirto-opiskelijat valitaan erillisvalinnassa Opintopolku-palveluun tehtyjen hakemusten perusteella. Siirtyminen toiseen tutkinto-ohjelmaan on mahdollista vain tietyissä koulutuksissa ja tapahtuu vahvistettujen valintaperusteiden mukaisesti. Lähtökohtana on, että opiskelijan aiemmat opinnot voidaan hyväksilukea haluttuun uuteen tutkintoon. Lisäksi siirto voidaan hyväksyä, jos opiskelijan tutkinnonsuorittamisaika riittää uuden tutkinnon suorittamiseen ja opetusjärjestelyt ja resursointi sen mahdollistavat. Siirto-opiskelijaksi hyväksytyllä tulee olla edellisessä tutkinto-ohjelmassa vähintään yksi läsnäololukuvuosi. Sisäisiä siirto-opiskelijavalintoja koskevat päätökset tekee koulutusalan opinto-ohjaajan esityksestä koulutus- ja tutkimuspäällikkö.

Kun siirto-opiskelija ottaa uuden siirtohaussa saamansa opiskelupaikan vastaan, aikaisempi opiskeluoikeus päättyy.

Päätökseen voi hakea oikaisua Kajaanin ammattikorkeakoulun hallitukselta kirjallisesti 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisumenettelyssä annettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

11 § Hakijan terveydentila

Hakijan terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä seikka ei saa olla esteenä opiskelijaksi ottamiselle (L932/2014 26 §). Opiskelijavalinnassa noudatetaan ammattikorkeakoululain (L932/2014) 25–27 § edellyttämiä opiskelijaksi ottamisen edellytyksiä, esteettömyyttä ja opiskelijavalintaan liittyvää tiedonsaantia.

Sosiaali- ja terveys- ja liikunta-alan ammattikorkeakoulututkintoon hakevan tulee korkeakoulun pyynnöstä antaa opiskelijaksi ottamisen arvioinnin edellyttämät terveydentilaansa koskevat tiedot sekä tieto mahdollisesta aiemmasta opiskeluoikeuden peruuttamisesta.

Ohjeeseen SORA-lainsäädännön soveltaminen Kajaanin ammattikorkeakoulussa on koottu ammattikorkeakouluja koskevaa soralainsäädäntöä ja sen soveltamisohjeet Kajaanin ammattikorkeakoulussa.

3 LUKU: OPISKELUOIKEUS

Opiskelu-oikeus on ammattikorkeakoulututkintoihin ja ylempiin ammattikorkeakoulututkintoihin johtaviin opintoihin sekä erikoistumiskoulutukseen ja avoimen ammattikorkeakoulun opintoihin hyväksytyillä ja määräaikaan mennessä opiskelupaikan varmistaneilla opiskelijoilla.

12 § Opiskelu-oikeusaika ja tavoitteellinen suorittamisaika

Ammattikorkeakoulututkintoon ja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa opinnot on oikeus suorittaa yhtä vuotta niiden tavoitteellista suorittamisaikaa pidemmässä ajassa. Opiskelu-oikeusaika alkaa kulua siitä, kun opiskelija on ottanut opiskelupaikan vastaan ja hän on ilmoittautunut ensimmäisen kerran läsnä olevaksi.

Ammattikorkeakoulututkintoon (päivä- ja monimuotototeutukset) johtavan koulutuksen tavoitteellinen suoritus-aika ja opiskelu-oikeusaika määräytyvät koulutuksen laajuuden mukaan seuraavasti:

Tutkinnon laajuus	Tavoitteellinen suoritus-aika	Opiskelu-oikeusaika
210 opintopistettä	3,5 vuotta	4,5 vuotta
240 opintopistettä	4 vuotta	5 vuotta

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen tavoitteellinen suoritus-aika ja opiskelu-aika ovat:

Tutkinnon laajuus	Tavoitteellinen suoritus-aika	Opiskelu-oikeusaika
60 opintopistettä	2 vuotta	3 vuotta
90 opintopistettä	2 vuotta	3 vuotta

13 § Ilmoittautuminen

Opiskelijaksi hyväksytyn on hyväksymisilmoituksessa mainitun määräajan kuluessa ilmoitettava ammattikorkeakoululle opiskelupaikan vastaanottamisesta. Jos opiskelijaksi hyväksyty ei tee ilmoitusta määräajassa, hän menettää opiskelupaikkansa.

Säilyttääkseen opiskelu-oikeutensa opiskelijan on ilmoitauduttava joka lukuvuosi ammattikorkeakoulun määrittelemällä tavalla läsnä olevaksi tai poissa olevaksi. Harjoittelussa tai vaihto-opiskelussa olevan on ilmoitauduttava läsnä olevaksi. Opintojen suorittaminen edellyttää läsnä olevaksi ilmoittautumista.

Ensimmäisen vuoden opiskelijat ilmoittautuvat läsnä olevaksi/poissa olevaksi Oili-palvelussa. Jatkat opiskelijat ilmoittautuvat läsnä/poissa olevaksi PAKKI - opiskelijan työpöydällä, lukuun ottamatta lukuvuosimaksuvelvollisia opiskelijoita, jotka ilmoittautuvat maksamalla lukuvuosimaksun.

Ammattikorkeakoulun lukuvuosi alkaa 1.8. ja päättyy 31.7. Syyslukukausi alkaa 1.8. ja päättyy 31.12. Ke-vätlukukausi alkaa 1.1. ja päättyy 31.7. Opetusta annetaan ammattikorkeakoulun määrääminä ajanjaksoina. Ammattikorkeakoulun rehtori vahvistaa lukuvuoden opetuksellisen ajan.

Opiskelija voi perustellusta syystä muuttaa läsnä- tai poissaoloilmoitustaan lukukauden aikana. Syitä voivat olla opiskelijan elämäntilanteesta tapahtuneet huomattavat muutokset, esimerkiksi oma tai läheisen perheenjäsenen vakava sairastuminen, lapsen syntymän tai adoption yhteydessä pidettävä vapaa lapsen hoitamiseksi sekä varusmiespalvelus. Muutosta haetaan läsnä- tai poissaolotiedon muuttaminen -lomakkeella. Hakemukseen on liitettävä ko. viranomaisen antama kirjallinen todistus muutoksen syystä.

Päätöksen muutosasiassa tekee koulutus- ja tutkimuspäällikkö. Muutos läsnä-/poissaolotietoon tehdään opiskelijan tekemän hakemuksen päivämäärästä alkaen eikä tietoa muuteta takautuvasti.

Lukuvuosimaksuvelvollisen opiskelijan osalta läsnä- tai poissaoloilmoituksen muutoksella ei ole vaikutusta kyseessä olevan lukuvuoden lukuvuosimaksuun. Lukuvuosimaksujen ehdot kuvataan tarkemmin rehtorin hyväksymässä toimintaohjeessa 'Lukuvuosimaksu- ja apurahaehdot'.

Ensimmäisen vuoden opiskelija voi tehdä muutoksen kesken lukukauden ainoastaan lakisääteisen syyn nojalla. (L932/2014, 29 §)

14 § Poissaolo-oikeus

Poissaolo-oikeutta koskevat säännöt määräytyvät sen mukaan, milloin opiskelija on vastaanottanut opiskelupaikan ammattikorkeakoulusta.

Opiskelija, joka ottanut opiskelupaikan vastaan ennen 1.8.2015 alkaneesta koulutuksesta, voi ilmoittautua poissaolevaksi enintään neljäksi lukukaudeksi (2 vuotta) ilman, että opiskeluoikeusaika kuluu. Poissaoloaika ei tällöin lasketa opiskelijan opintojen suorittamisaikaan.

Opiskelija, joka on ottanut opiskelupaikan vastaan 1.8.2015 jälkeen alkaneesta koulutuksesta, voi ilmoittautua poissaolevaksi ensimmäisenä lukuvuonna (L932/2014, 29 §), jos hän

- suorittaa asevelvollisuuslain, siviilipalveluslain tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain mukaista palvelua
- tarvitsee vapaata opintoistaan äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaan perusteella
- on oman sairautensa tai vammansa vuoksi kykenemätön aloittamaan opinnot.

Edellä mainituista syistä johtuvaa poissaoloa ei lasketa opintojen suorittamisaikaan. Poissaolevaksi ilmoittautuneen opiskelijan on toimitettava todistus poissaoloon oikeuttavasta syystä ja kestosta opintotoimistoon ammattikorkeakoulun ilmoittamana ilmoittautumisaikana. Ensimmäisen lukuvuoden jälkeen opiskelija voi ilmoittautua poissaolevaksi enintään kahdeksi lukukaudeksi (1 vuosi) ilman, että opiskeluoikeusaika kuluu.

Siirto-opiskelija voi ilmoittautua poissaolevaksi siirron jälkeiseksi lukuvuodeksi vain lakisääteisestä syystä.

15 § Opiskeluoikeuden menettäminen ja palauttaminen

A. Ilmoittautumisvelvollisuuden laiminlyönti, eroaminen tai lukuvuosimaksun laiminlyönti - opiskeluoikeuden uudelleen hakeminen

Jos opiskelija on laiminlyönyt ilmoittautumisensa määräaikaan mennessä tai opiskelija on eronnut, menettää hän opiskeluoikeutensa eikä voi suorittaa opintoja tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Opiskeluoikeuden menettäneen opiskelijan on mahdollisuus suorittaa opintoja avoimen ammattikorkeakoulun opiskelijana.

Opiskelijan on mahdollista hakea opiskeluoikeuden palautusta. Päätöstä tehtäessä harkitaan, onko opiskelijalla realistisia mahdollisuuksia suorittaa opintonsa päätökseen jäljellä olevana opiskeluoikeusaikana (opetussuunnitelman mukainen suoritus aika + lisävuosi), joka on alkanut kulua opiskelijan otettua opiskelupaikan sitovasti vastaan ja ilmoittauduttua ensimmäisen kerran läsnä olevaksi.

Opiskeluoikeuden palautusta haetaan sähköisellä lomakkeella korkeakoulun määrääminä aikoina. Ammattikorkeakoulun rehtori voi palauttaa opiskeluoikeuden seuraavan lukukauden alusta lukien.

Opiskeluvoikeuden palauttamispäätöksestä (myönteinen tai kielteinen) peritään asetuksen (A1440/2014) mukainen hakemuksen käsittelymaksu (50 €).

Mikäli opiskelupaikan saanut lukuvuosimaksuvelvollinen opiskelija ei maksa lukuvuosimaksua ammattikorkeakoulun ilmoittamaan määräaikaan mennessä eikä ilmoittaudu poissaolevaksi lakisääteisestä syystä, hänen katsotaan laiminlyöneen ilmoittautumisen ja hän menettää opiskeluvoikeutensa. Opiskeluvoikeuden palauttamisen edellytyksenä on lukuvuosimaksun ja asetuksen (A1440/2014) mukaisen hakemuksen käsittelymaksun maksaminen. Lukuvuosimaksuvelvollisuus koskee kaikkia lukukausia, jolloin opiskelija on läsnä olevana.

Mikäli opiskelupaikan saanut lukuvuosimaksuvelvollinen opiskelija saa kielteisen oleskelulupapäätöksen, on hänellä mahdollista saada palautus lukuvuosimaksusta, mikäli opiskelija on hakenut oleskelulupaa 14 päivän sisään opiskelupaikan saamisesta ja hän on maksanut lukuvuosimaksun ohjeistuksen mukaisesti. Opiskelijalla on oikeus hakea opiskeluvoikeuden palauttamista seuraavalle lukuvuodelle.

Lukuvuosimaksut ja apurahaehdot vahvistetaan vuosittain rehtorin päätöksellä.

Eronneen opiskelijan kohdalla opiskeluvoikeus voidaan palauttaa, mikäli opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa jäljellä olevat opinnot opiskeluvoikeusaikana. Opiskeluvoikeusaikaa myönnettäessä huomioidaan käytetyt ja jäljellä olevat lukukaudet.

Kaikki ne lukukaudet, jolloin opiskelijalla ei ole ilmoittautumisen laiminlyönnin takia ollut opiskeluvoikeutta, lasketaan hänelle poissaolo-oikeutta kuluttaviksi lukukausiksi. Siinä vaiheessa, kun koko poissaolo-oikeus on käytetty loppuun, kuluttaa ilmoittautumisen laiminlyönnistä johtuva poissaoloaika läsnäoloon oikeuttavaa opiskeluvoikeusaikaa. Opiskelija, jonka opiskeluvoikeus on palautettu, voi ilmoittautua poissaolevaksi, mikäli hänellä on poissaoloaikaa käyttämättä.

Opiskelija voi hakea oikaisua uudelleen myönnettävää opiskeluvoikeutta koskevaan päätökseen Kajaanin ammattikorkeakoulun hallitukselta 14 päivän kuluttua päätöksen tiedoksiannosta. (L932/2014, 57 §)

B. Opiskeluvoikeusajan loppuminen ja opiskeluvoikeuden palautus

Mikäli opiskelija ei ole suorittanut opintojaan säädetyssä ajassa (tavoitteellinen suoritus aika + lisävuosi) eikä rehtori ole myöntänyt opiskelijan hakemuksesta harkinnanvaraista lisäaikaa, opiskelija menettää opiskeluvoikeutensa.

Opiskelija, joka on aloittanut opintonsa 1.8.2015 tai sen jälkeen, voi hakea Kajaanin ammattikorkeakoululta oikeutta päästä uudelleen opiskelijaksi ilman osallistumista opiskelijavalintaan. Opiskeluvoikeuden palautusta haetaan ammattikorkeakoulun sähköisellä lomakkeella ”määräaikainen opiskeluvoikeuden palautus”. Opiskeluvoikeus myönnetään uudelleen, mikäli ammattikorkeakoulututkintoon johtavia opintoja on suorittamatta enintään 60 op ja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavia opintoja enintään 30 op. Opiskeluvoikeus myönnetään uudelleen enintään kahdeksi lukukaudeksi (1 vuosi) seuraavan lukukauden alusta lukien. Uudelleen myönnetyn opiskeluvoikeuden saaneella ei ole poissaolo-oikeutta eikä mahdollisuutta harkinnanvaraiseen lisäaikaan. Päätöksen määräaikaisen opiskeluvoikeuden palauttamisesta tekee ammattikorkeakoulun rehtori.

Opiskeluvoikeuden määräaikaisesta palauttamispäätöksestä (myönteinen tai kielteinen) peritään asetuksen (A1440/2014) mukainen käsittelymaksu (50 €).

Toisessa suomalaisessa ammattikorkeakoulussa tutkintokoulutuksessa ollut opiskelija tai Kajaanin ammattikorkeakoulun opiskelija, joka on eronnut tai menettänyt opiskeluvoikeutensa ilmoittautumisen laiminlyönnin, opiskeluvoikeuden päättymisen tai muun syyn takia ja jonka opiskeluvoikeus on alkanut ennen

1.8.2015, voi hakea opiskeluoikeutta Kajaanin ammattikorkeakouluun Opintopolku-palvelussa julkaistavan erillishaun opintojen loppuun saattamiseksi kautta.

Opiskelija voi hakea ammattikorkeakoulun hallitukselta kirjallisesti oikaisua päätökseen 14 päivän kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan (L932/2014, 57–58 §). Oikaisumenettelyssä annettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saannista.

16 § Harkinnanvarainen lisäaika

Mikäli opiskelija ei valmistu opiskeluoikeusaikana, hän voi anoa lisäaikaa opintojen loppuun saattamiseksi. Harkinnanvaraista lisäaikaa on haettava opiskeluoikeuden voimassaolon aikana sähköisellä lomakkeella.

Harkinnanvaraista lisäaikaa myönnetään vain erityisistä syistä, jotka ovat vaikuttaneet opintojen etenemiseen. Päätöstä tehtäessä harkitaan, onko opiskelijalla realistisia mahdollisuuksia suorittaa opintonsa päätökseen myönnettynä lisäaikana. Lisäaikaa myönnetään vain kerran ja enintään vuodeksi. Päätöksen harkinnanvaraisesta lisäajasta tekee ammattikorkeakoulun rehtori.

Harkinnanvaraisella lisäajalla opiskeleva ei voi ilmoittautua poissaolevaksi.

Lisäajan myöntämispäätöksestä (myönteinen tai kielteinen) peritään asetuksen (A1440/2014) mukainen hakemuksen käsittelymaksu (50 €).

17 § Opiskeluoikeuden peruuttaminen ja palauttaminen sosiaali- ja terveys- ja liikunta-alalla

Kun opintoihin sisältyy alaikäisten turvallisuutta, potilas- tai asiakasturvallisuutta taikka liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia, ammattikorkeakoulu voi peruuttaa opiskeluoikeuden, jos:

- 1) opiskelija on vaarantamalla toistuvasti tai vakavasti opinnoissaan toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden osoittautunut ilmeisen soveltumattomaksi toimimaan opintoihin liittyvissä käytännön tehtävissä tai harjoittelussa;
- 2) on ilmeistä, että opiskelija ei terveydentilaltaan eikä toimintakyvyltään täytä 26 §:n 1 momentin mukaisia opiskelijaksi ottamisen edellytyksiä; tai
- 3) opiskelija on hakuvaiheessa salannut sellaisen 26 §:n 2 momentissa tarkoitetun tiedon opiskeluoikeuden peruuttamista koskevasta päätöksestä, joka olisi voinut estää hänen valintansa opiskelijaksi. (L932/2014, 33 §)

Kun opinnot tai opintoihin kuuluva harjoittelu edellyttävät olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä, ammattikorkeakoulu voi peruuttaa opiskeluoikeuden, jos se on tarpeen alaikäisten suojelemiseksi ja jos opiskelija on tuomittu rangaistukseen rikoslain mukaan. (L932/2014, 33 §)

Suomessa harjoittelevilta, opiskelijavaihtoon lähteviltä ja tulevilta sosiaali- ja terveys ja liikunta-alan opiskelijoilta edellytetään viranomaisen tai kotikorkeakoulun antama rikosrekisteriote, mikäli he ovat opinnoissaan alaikäisten kanssa tekemisissä.

Ennen opiskeluoikeuden peruuttamista ammattikorkeakoulun on selvitettävä yhdessä opiskelijan kanssa tämän mahdollisuus hakeutua muuhun koulutukseen. Opiskelija voidaan tämän suostumuksella siirtää

ammattikorkeakoulun sellaiseen muuhun koulutukseen, jonka opiskelijaksi ottamisen edellytykset hän täyttää. Opiskeluoikeuden peruuttaminen on viimesijainen keino.

Päätöksen opiskeluoikeuden peruuttamisesta tekee ammattikorkeakoulun hallitus. Opiskelijalle annettava kirjallisesta varoituksesta päättää rehtori ja opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta hallitus. (L932/2014, 39 §)

Se, jolta on peruutettu opiskeluoikeus ammattikorkeakoululain 33 §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella, voi hakea ammattikorkeakoululta opiskeluoikeuden palauttamista. Opiskeluoikeus tulee palauttaa, jos hakija osoittaa, ettei opiskeluoikeuden peruuttamisen aiheuttaneita syitä enää ole. Opiskelijan tulee toimittaa ammattikorkeakoululle terveydentilaansa koskevat lausunnot. Opiskeluoikeuden palauttamisesta päättää ammattikorkeakoulun hallitus. (L932/2014, 35 §)

Opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista koskevaan päätökseen haetaan muutosta opiskelijoiden oikeusturvalautakunnalta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisäännästä. Lautakunnan päätökseen haetaan muutosta Helsingin hallinto-oikeudesta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saannista. (L953/2014, 59 §)

Tarkemmat menettelyohjeet edellä mainituista opiskelijaksi ottamisesta, opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta sekä tietojensaantioikeudesta, tiedottamisvelvollisuudesta ja arkaluontoisten tietojen käsittelystä ovat erillisessä ammattikorkeakoulun Sora-lainsäädäntöä koskevassa toimintaohjeessa.

4 LUKU: OPINNOT AMMATTIKORKEAKOULUSSA

18 § Ammattikorkeakouluopintojen periaatteet ja tavoitteet

Ammattikorkeakoulututkintoja ja ylempiä ammattikorkeakoulututkintoja sekä erikoistumisopintoja suunniteltaessa ja järjestettäessä noudatetaan seuraavia koulutuksellisia periaatteita:

1. koulutuksen perustana ovat ammatillisen tehtäväalueen kannalta keskeiset osaamistarpeet, joita lähestytään ammattikäytäntöjen näkökulmasta samalla edistäen opiskelijan monipuolista kehittymistä;
2. koulutuksessa hankitaan tietoa tieteenaloista, jotka tukevat ammattikäytännön oppimista;
3. koulutuksessa painotetaan perusvalmiuksia ja erityisasiantuntijuutta ammatillisella tehtäväalueella, kykyä käyttää kriittisesti tieteellistä tietoa ammatillisessa toiminnassa sekä kykyä itsenäiseen, eettiseen työskentelyyn ja itsensä sekä työnsä kehittämiseen.

Ammattikorkeakoulututkintoon johtavien opintojen tavoitteena on, että tutkinnon suorittaneella on: (A1129/2014)

- Laaja-alaiset käytännölliset perustiedot ja -taidot sekä teoreettiset perusteet toimia työelämässä oman alansa asiantuntijatehtävissä;
- Valmiudet seurata ja edistää oman ammattialansa kehittymistä;
- Edellytykset oman ammattitaidon kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen;
- Riittävä viestintä- ja kielitaito oman alansa tehtäviin sekä kansainväliseen toimintaan ja yhteistyöhön.

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavien opintojen tavoitteena on, että tutkinnon suorittaneella on:

- Laajat ja syvälliset tiedot sekä tarvittavat teoreettiset tiedot toimia työelämän kehittäjänä vaativissa asiantuntija- ja johtamistehtävissä;
- Syvällinen kuva omasta ammattialasta, sen asemasta työelämässä ja yhteiskunnallisesta merkityksestä sekä valmiudet seurata ja eritellä alan tutkimustiedon ja ammattikäytännön kehitystä;
- Valmiudet elinikäiseen oppimiseen ja jatkuvaan oman ammattitaidon kehittämiseen;
- Hyvä viestintä- ja kielitaito oman alansa tehtäviin sekä kansainväliseen toimintaan ja yhteistyöhön.

19 § Opetussuunnitelmat ja opintojaksot

Opetussuunnitelmien laadinnassa huomioidaan tutkintojen ja muun osaamisen kansallinen viitekehys (National Qualifications Framework, NQF), osaamisperustaiset valtakunnalliset yhteiset ja koulutuskohtaiset kompetenssit. Koulutusten ja erikoistumisopintojen opetussuunnitelmassa määrätään ainakin kunkin opintojakson tavoitteet, käsiteltävä asiakokonaisuus, laajuus opintopisteinä, opetuksen ja harjoittelun määrä sekä vaadittavat suoritukset. Opetussuunnitelmasta, opintokokonaisuuksista ja opintojaksoista tehdään vuosittaiset toteutus suunnitelmat. Opiskelijan lukuvuoden työmäärä on 1600 tuntia, joka vastaa 60 opintopistettä.

Ammattikorkeakoulututkintoon ja ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavien koulutusten sekä erikoistumisopintojen opetussuunnitelmat ja niiden muutokset hyväksyy ammattikorkeakoulun hallitus.

Opinnot ja niihin kuuluva opetus järjestetään opintojaksoina. Opintojaksot ovat pakollisia, vaihtoehtoisia tai vapaasti valittavia. Opintokokonaisuudet ja -jaksot voivat olla yhteisiä usealle koulutukselle. Opintojaksoja ja -kokonaisuuksia voidaan suorittaa myös opetusyhteistyönä toisten korkeakoulujen kanssa ristiinopiskeluverkostoissa.

Opinnot ajoitetaan ammatillisen osaamisen kehittymisen kannalta tarkoituksenmukaisesti. Opiskelijan on osallistuttava opetukseen siten kuin opetuksen luonne sitä edellyttää. Opintojakson mahdolliset hyväksytävän suorittamisen edeltävyysedot ilmenevät opetussuunnitelmassa. Opintojakson alkaessa opettaja esittelee opintojakson toteutussuunnitelman, mm. sisällön, opetusmenetelmän, suoritustavan ja vaihtoehtoisen suoritustavan, arviointikriteerit ja -perusteet, läsnäolovelvoitteen sekä opintojaksopalautekäytännön. Opiskelijan opintojen suunnittelua tuetaan opintojen ohjauksella ja tuutoroinnilla.

Ammattikorkeakoulun on järjestettävä ammattikorkeakoulututkintoon johtavat opinnot niin, että opiskelija voi suorittaa opinnot loppuun tutkinnon tavoiteajassa.

20 § Perusopinnot

Perusopintojen tavoitteena on antaa opiskelijalle laaja-alainen yleiskuva asianomaisen tehtäväalueen asemasta ja merkityksestä yhteiskunnassa, työelämässä ja kansainvälisesti, perehdyttää opiskelija asianomaisen tehtäväalueen yleisiin teoreettisiin perusteisiin ja viestintään sekä antaa hänelle asetuksen 1129/2014 7 §:ssä tarkoitettu kielitaito.

21 § Kielitaito

Opiskelijan tulee ammattikorkeakoulututkintoon sisältyvissä opinnoissa tai muulla tavalla osoittaa saavuttaneensa:

- 1) sellainen suomen ja ruotsin kielen taito, joka julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasti kielitaidosta annetun lain (424/2003) mukaan vaaditaan korkeakoulututkintoa edellytettävään virkaan kaksikielisellä virka-alueella ja joka ammatin harjoittamisen ja ammatillisen kehityksen kannalta on tarpeellinen sekä
- 2) sellainen yhden tai kahden vieraan kielen kirjallinen ja suullinen taito, joka ammatin harjoittamisen ja ammatillisen kehityksen kannalta on tarpeellinen (A1129/2014, 7 §).

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske opiskelijaa, joka on saanut koulusivistyksensä muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä, eikä opiskelijaa, joka on saanut koulusivistyksensä ulkomailla. Tällaiselta opiskelijalta vaadittavasta kielitaidosta päättää ammattikorkeakoulu (A1129/2014, 7 §).

Suomen kielen taito osoitetaan pakollisissa suomen kielen opinnoissa, opintoihin liittyvissä tehtävissä ja kypsyysnäytteessä. Ruotsin kielen taito osoitetaan pakollisissa ruotsin kielen opinnoissa ja niihin liittyvissä tehtävissä tai muulla tavalla näyttäen.

Ammattikorkeakoulu voi erityisestä syystä vapauttaa opiskelijan 1 momentissa säädetyistä kielitaitovaatimuksista osittain tai kokonaan (A1129/2014 7 §). Erityisen syyn perusteella myönnetty vapautus harkitaan aina tapauskohtaisesti erikseen. Toisessa korkeakoulussa myönnetty vapautus kieli- ja viestintäopinnoista ei siirry, vaan opiskelijan tulee hakea vapautusta erikseen. Opiskelijan tulee tehdä opintojensa alussa kirjallinen vapautushakemus ja suunnitelma korvaavista kieli- ja viestintäopinnoista. Korvaavista opinnoista tulee neuvotella kielten ja viestinnän opettajan kanssa. Kielten ja viestinnän opettaja arvioi vapautuksen perusteet opiskelijan toimittamien asiakirjojen ja hakemuksen perusteella. Lähtökohtaisesti opiskelija, jolla on todettu perusteltu ja todennettu syy kielenopiskelusta vapautukseen, vapautetaan ko.

kielen opiskelusta. Lukemis- ja kirjoittamisvaikeuden perusteella vapautus voidaan pääsääntöisesti myöntää vain, jos opiskelijalla on todettu vaikea lukemis- ja kirjoittamisvaikeus. Todisteeksi tulee esittää erikoislääkärin (esim. neurologin) lausunto, joka ei saa olla viittä vuotta vanhempi. Päätöksen osittaisesta vapauttamisesta tekee koulutus- ja tutkimuspäällikkö ja kokonaan vapauttamisesta rehtori.

Vapautus ei estä opiskelijaa osallistumasta kielten opintojaksoille.

Opiskelijan osoittama kielitaito ilmoitetaan tutkintotodistuksessa (A1129/2014, 7 §).

22 § Ammattiopinnot

Ammattiopintojen tavoitteena on perehdyttää opiskelija asianomaisen ammatillisen tehtäväalueen keskeisiin ongelmakokonaisuuksiin ja sovellutuksiin sekä niiden tieteellisiin tai taiteellisiin perusteisiin siten, että opiskelija valmistuttuaan kykenee itsenäisesti työskentelemään tehtäväalueen asiantuntijatehtävissä ja yrittäjänä sekä osallistumaan työyhteisön kehittämiseen. Ammattiopinnoista osa on pakollisia ja osa vaihtoehtoisia. Niiden laajuudet määritellään koulutuksittain.

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavissa koulutuksissa syventävien ammattiopintojen tavoitteena on antaa opiskelijalle mahdollisuus syventää teorian soveltamista käytäntöön, analyttisiä taitoja, projektin johtamisen sekä tutkimus- ja kehitystyöhön osallistumisen taitoja ja sosiaalisia taitoja.

23 § Vapaasti valittavat opinnot

Vapaasti valittavien opintojen tavoitteena on antaa opiskelijalle mahdollisuus lisätä, syventää tai laajaa alaistua tietojaan omalla ammatillisella tehtäväalueellaan.

Vapaasti valittavien opintojen laajuus on koulutuskohtainen. Opinnot voidaan valita omasta koulutuksesta, ammattikorkeakoulun toisesta koulutuksesta, toisesta ammattikorkeakoulusta, yliopistosta tai sopimuksen mukaan muualta. Kun opiskelijalla on tarvittava vapaasti valittavien opintojen määrä koossa, ei hän voi ilman opinto-ohjaajan/koulutus- ja tutkimuspäällikön puolta vapaasti ilmoittautua uusille vapaasti valittaville opintojaksoille. Opiskelija ei saa suorittaa muiden opintojen kanssa samansisältöisiä/päällekkäisiä vapaa valintaisia opintojaksoja. Opiskelija ei saa suorittaa ylimääräisiä vapaasti valittavia opintojaksoja, jos hänellä on pakollisia opintoja suorittamatta tai opiskelija on ylittänyt opintojen tavoitteellisen suoritusajan. Opiskelija voi suorittaa vapaasti valittavia opintojaksoja maksimissaan 10 op enemmän kuin tutkinnon opetussuunnitelmassa on määritetty.

24 § Opintojen hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

Opiskelija saa tutkintoa tai erikoistumiskoulutusta suorittaessaan ammattikorkeakoulun päätöksen mukaisesti lukea hyväkseen muussa kotimaisessa tai ulkomaisessa korkeakoulussa taikka muussa oppilaitoksessa suorittamiaan opintoja sekä korvata tutkintoon tai erikoistumiskoulutukseen kuuluvia opintoja muilla samantasoisilla opinnoilla. Opiskelija saa ammattikorkeakoulun päätöksen mukaisesti lukea hyväkseen sekä korvata tutkintoon tai erikoistumiskoulutukseen kuuluvia opintoja myös muulla tavoin osoitettulla osaamisella (L1173/2014, 37 §).

A. Hyväksilukeminen

Hyväksilukemisella tarkoitetaan opintojen, harjoittelun, työkokemuksen, harrastusten tai esim. kansalais-toiminnan avulla hankittua osaamisen hyväksymistä osaksi tutkintoa tai opintojaksoa (pakolliset tai vapaasti valittavat opinnot).

Opinnäytetyö voidaan hyväksilukea, jos se on tehty toisessa korkeakoulussa vastaavassa koulutuksessa/koulutusohjelmassa (siirto-opiskelijat). Muiden kuin siirto-opiskelijoiden kohdalla aiemmin tai muualla suoritettujen opinnäytetyöiden hyväksilukeminen arvioidaan suhteessa opinnäytetyölle asetettuihin osaamistavoitteisiin ja arviointikriteereihin ammattikorkeakoulussa sovellettavan opinnäytetyön arviointimenettelyn mukaisesti. Ylempään ammattikorkeakoulu tutkintoon kuuluvaa opinnäytetyötä/kehittämistehdävää ei voida hyväksilukea.

Korvaamisella tarkoitetaan muualla suoritettuja, sisällöltään vastaavia ja samantasoisia opintoja, joilla opiskelija voi korvata koulutusohjelman opetussuunnitelmaan kuuluvia opintoja.

Sisällyttämällä tarkoitetaan muualla suoritettujen opintojen liittämistä osaksi tutkintoa (esim. vapaasti valittavat opinnot). Muulla tavalla hankittu osaaminen edellyttää sen osoittamista eli tunnistamista ja tunnustamista (ns. AHOT-menettely).

Hyväksilukemisen, korvaamisen ja sisällyttämisen perusteena on, että suoritukset edistävät opiskelijan tutkintoon tähtäviä opintoja, ja että osaamiselle asetetut tavoitteet saavutetaan.

B. Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

Opiskelijoilla on oikeus muualla hankitun osaamisensa näyttämiseen. Opiskelija tekee aloitteen muualla hankitun osaamisen tunnistamisesta ja tunnustamisesta. Osaamisen tunnistaa ja tunnustaa opinnosta vastaava opettaja, koulutus- ja tutkimuspäällikkö tai muu tehtävään nimetty henkilö. Arvioinnissa noudatetaan samaa arviointikriteeristöä ja samaa arviointiasteikkoa kuin vastaavalla opintojaksolla tai -kokonaisuudella.

Opiskelijalla on oikeus hakea osaamisen tunnustamista riippumatta siitä, missä, miten ja milloin osaaminen on hankittu. Opiskelija voi hakea myös työssä hankittavan osaamisen tunnistamista osaksi tutkintoa (työn opinnollistaminen). Tunnustettavan osaamisen tulee olla koulutuksen opetussuunnitelman osaamistavoitteiden mukaista. Opiskelija vastaa osaamisen osoittamisesta, todistamisesta ja riittävien tietojen toimittamisesta.

Osaamisen tunnistamista tulee pääsääntöisesti hakea opintojen alussa, jotta opiskelija voi edetä opinnoissaan sujuvasti. Opiskelijalla on kuitenkin oikeus hakea osaamisen tunnustamista koko opintojensa ajan.

Opintojen vanheneminen

Ammattikorkeakoulussa ja yliopistoissa suoritettujen opintojen hyväksilukeaan sellaisenaan tai soveltuvin osin. Opintojen vanhentuminen arvioidaan suhteessa opetussuunnitelmassa esitettyihin osaamistavoitteisiin. Yli 10 vuotta vanhempi opinto ei voida hyväksilukea sellaisenaan, jos työelämän osaamisvaatimukset ovat merkittävästi muuttuneet. Vanhentuneeksi arvoitua osaamista voidaan pyytää täydentämään osaamisen osoittamisella (AHOT-menettely).

25 § Harjoittelu

Harjoittelun tavoitteena on perehdyttää opiskelija ohjatusti erityisesti ammattiopintojen kannalta keskeisiin käytännön työtehtäviin sekä tietojen ja taitojen soveltamiseen työelämässä. Harjoittelu suunnitellaan koulutukseen liittyviksi opintojaksoiksi, joille määritellään opetussuunnitelmassa tavoitteet, laajuus, sisältö sekä suorituspaikka. Harjoittelua ohjaavat harjoittelupaikasta ja ammattikorkeakoulusta nimetyt henkilöt. Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon ei sisälly harjoittelua.

26 § Opinnäytetyö ja kypsyysnäyte

Ammattikorkeakoulututkintoon johtavissa koulutuksissa opinnäytetyön tavoitteena on kehittää ja osoittaa opiskelijan valmiuksia soveltaa tietojaan ja taitojaan ammattiopintoihin liittyvässä käytännön asiantuntijatehtävässä.

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavissa koulutuksissa opinnäytetyön tavoitteena on kehittää ja osoittaa kykyä soveltaa tutkimustietoa ja käyttää valittuja menetelmiä työelämän ongelmien erittelyyn ja ratkaisemiseen sekä valmiutta itsenäiseen vaativaan asiantuntijatyöhön.

Opinnäytetyön lähtökohtana on pääsääntöisesti työelämän tarpeet. Opinnäytetyö voi olla osa laajaa projektia. Opinnäytetyö voidaan tehdä myös eri koulutusalojen opiskelijoiden yhteistyönä. Ammattikorkeakoulu hyväksyy aiheen ja määrää työlle ohjaajan. Opinnäytetyö kirjoitetaan koulutuksen kielellä. Koulutus- ja tutkimuspäällikkö päättää kypsyysnäytteessä käytettävästä kielestä silloin, kun opiskelijalta ei vaadita asetuksen (A1129/2014) 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua kielitaitoa.

Opinnäytetyöhön kuuluu aina kirjallinen raportti, jonka opiskelija tallentaa tekijätietoineen arvioinnin jälkeen ja ennen tutkintotodistushakemuksen jättämistä Theseus verkkokirjastoon. Opiskelija julkaisee opinnäytetyönsä Theseus-verkkokirjastossa julkisessa tai käyttörajoitussa kokoelmassa. Opiskelijalla on aina oikeus itse päättää, julkaiseeko hän opinnäytetyönsä julkisessa kokoelmassa. Opinnäytetyö on julkinen asiakirja, jonka ammattikorkeakoulun on aina pyydettäessä toimitettava luettavaksi vaikka se olisikin tallennettu käyttörajoitettuun kokoelmaan (Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 21.5.1999/621).

Ammattikorkeakoulututkintoa varten opiskelijan on kirjoitettava opinnäytetyönsä alalta kypsyysnäyte, joka osoittaa perehtyneisyyttä alaan ja suomen kielen taitoa (A1129/2014). Kypsyysnäytteen kielen arvioi suomen kielen ja viestinnän opettaja. Kypsyysnäytteen sisällön hyväksyy opinnäytetyön ohjaaja.

Opiskelija, joka on saanut koulusivistyksensä muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä tai ulkomailla, kirjoittaa kypsyysnäytteen koulutuksen opetuskielellä, jollei koulutus- ja tutkimuspäällikkö opiskelijan hakemuksesta päättää toisin. Muulla kuin suomen kielellä kirjoitetun kypsyysnäytteen kielen arvioi kyseisen kielen opettaja.

27 § Arviointi

Arviointi perustuu opintojakson tai -kokonaisuuden osaamistavoitteisiin ja arviointikriteereihin. Arviointikriteerit kuvataan opetussuunnitelmassa. Opintojakson arviointiperusteet kuvataan yksityiskohtaisesti opinto-oppaasta löytyvässä opintojakson toteutussuunnitelmassa, ja ne käsitellään opiskelijoiden kanssa jokaisen opintojakson toteutuksen alussa.

Opintojaksojen tavoitteiden saavuttaminen arvioidaan suullisten ja/tai kirjallisten tenttien, harjoitustöiden, oppimistehtävien tai muiden arviointimenetelmien avulla. Opintojaksojen osasuoritukset arvioidaan saman arviointiasteikon mukaan kuin varsinainen opintojakso.

Arviointiasteikkona käytetään asteikkoa kiitettävä (5), hyvä (4–3), tyydyttävä (2–1) ja hylätty (0) tai Hyväksytty/Hylätty. Mikäli opiskelija ei ole osallistunut työjärjestyksen mukaiselle pakolliselle tai valitsemalleen opintojaksolle, opintorekisteriin ei tule mitään merkintää. Lähtökohtana sanallisessa arvioinnissa hyväksytyn arvioinnin rajana on 70 % tehtävistä oikein, numeerisessa arvioinnissa 50 %. Opintojaksoista, joihin kuuluu tentti, järjestetään kolme tenttimahdollisuutta (varsinainen tentti ja kaksi uusintaa) samoilla vaatimuksilla, sovittuina ja opettajan ilmoittamina ajankohtina. Mikäli opiskelija ei osallistunut tenttiin, merkitään hänelle arviointiksi E (ei osallistunut tenttiin). Tenttiajankohdat ilmoitetaan opinto-oppaassa opintojakson toteutussuunnitelmassa. Mikäli opiskelija harjoittelujakson tai vaihto-opiskelun vuoksi ei voi osallistua uusintatenttiin, tulee tenttiajasta neuvotella opettajan kanssa.

Toisessa oppilaitoksessa suoritetuista vastaavan tasoista ja vastaavan sisältöisistä hyväksiluetuista opintojaksoista arvosana tai suoritusmerkintä siirtyy sellaisena kuin se on toisessa oppilaitoksessa annettu. Opintorekisteriin kirjataan alkuperäinen suorituspaikka. Samoin ulkomailla opintojen aikana suoritettujen opintojen sekä muissa korkeakouluissa ja oppilaitoksissa suoritettujen opintojen kirjaaminen arvosanoineen ja suorituspäivämäärineen, mikäli arviointiasteikko on ollut sama. Muussa tapauksessa käytetään kirjainta H (hyväksytty). Mikäli hyväksilukeminen edellyttää täydentäviä suorituksia, koko opintojakso arvioidaan asteikolla Hyväksytty/Hylätty tai numeroarviointina. Muulla tavoin hankittu ja osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen (AHOT-menettely) kautta osoitettu osaaminen arvioidaan asteikolla Hyväksytty/Hylätty tai numeroarviointina.

Annetussa aikataulussa arvioitaviksi palautetut ja hyväksytyt suoritukset tallennetaan opintorekisteriin viimeistään neljän työviikon kuluessa tentistä tai muun suorituksen viimeisestä määräpäivästä. Arvioinnin tehnyt opettaja tallentaa suorituksen opintorekisteriin. Arviointipäiväksi merkitään suorituspäivä tai harjoitustyön, raportin tai vastaavan palautuspäivä. Lukukauden vaihtuessa / kesäopinnoissa arviointipäivämääräksi kirjataan viimeistään lukukauden viimeinen päivämäärä (31.12. tai 31.7.). Hyväksytysti suoritettua opintojaksoa ei ole mahdollista poistaa opintorekisteristä opiskelijan pyynnöstä. Hyväksilukumerkintä on mahdollista poistaa, mikäli opiskelija opiskelee hyväksiluetun opintojakson opintojen myöhemmässä vaiheessa.

Opiskelijalla on oikeus korottaa hyväksyttyä opintojakson arvosanaa kerran. Korotusmahdollisuus on kahden seuraavan lukukauden aikana, kun opintojakso seuraavan kerran toteutetaan. Kansainväliseen vaihtoon lähtevä voi korottaa arvosanaa lukukauden viimeisessä yleisessä tenttitilaisuudessa. Ylin arvosana jää voimaan. Korotusmahdollisuus ei koske opinnäytetyötä, osasuorituksia eikä hyväksiluetuja suorituksia.

Asetuksen ammattikorkeakouluista (A1129/2014) mukaan kielitaito ilmoitetaan tutkintotodistuksessa. Toinen kotimainen kieli arvioidaan tutkintotodistuksessa asteikolla tyydyttävä (vastaa arvosanoja 1–3) ja hyvä (vastaa arvosanoja 4–5). Toisesta kotimaisesta kielestä arvioidaan erikseen suullinen ja kirjallinen taito. Tutkintotodistuksessa on maininta myös pakollisesta vieraasta kielestä. Kaikkien kieliopintojen arvosanat ovat tutkintotodistuksen liitteessä (opintosuoritusotteessa).

Tutkintoon liittyvien tenttien, tehtävien ja harjoitteluun liittyvien raporttien viimeinen suoritus- ja palautuspäivä määritellään opintojaksokohtaisesti.

Arvioidut kirjalliset tai muuten tallennetut opintosuoritukset säilytetään kuusi (6) kuukautta tulosten julkaisemisesta. Opiskelijalla on mahdollisuus tutustua arvioituun kirjalliseen tai muuten tallennettuun opintosuorituksen suorituksen selitystilaisuudessa tai ilmoitettuina vastaanottoaikoina. Harjoittelu- ja projektitöihin liittyvät kirjalliset suoritukset säilytetään vähintään opiskeluaikojen ajan. Opinnäytetyöt säilytetään pysyvästi, kypsyysnäyte yhden vuoden ajan.

28 § Arvioinnin oikaisumenettely

Opintosuorituksensa arviointiin tai muulla tavoin osoitetun osaamisen hyväksilukemiseen tyytymätön opiskelija voi pyytää suullisesti tai kirjallisesti oikaisua arvioinnin suorittaneelta opettajalta tai hyväksilukemisesta päätöksen tehneeltä henkilöltä. Opintosuorituksen arvostelua koskeva oikaisu- ja pyyntö on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin opiskelijalla on ollut tilaisuus saada arvioinnin tulokset sekä arviointiperusteiden soveltaminen omalta kohdaltaan tietoonsa. Hyväksilukemista koskeva oikaisu- ja pyyntö on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. (L 932/2014 57§) Opintosuorituksen arviointiin tai muulla tavoin osoitetun osaamisen hyväksilukemiseen liittyvä oikaisu tulee tehdä opiskelu-oikeuden voimassaolon aikana.

Jos opiskelija on tyytymätön oikaisupyyntöä koskevaan päätökseen, opiskelija voi edelleen hakea oikaisua ammattikorkeakoulun tutkintolautakunnalta 14 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut tiedon oikaisupyynnön päätöksestä (L 932/2014 57§). Tutkintolautakunnan päätös on lopullinen eikä siihen voi hakea muutosta valittamalla (L932/2014, 60 §).

29 § Tutkinnon suorittaminen

Opiskelija on suorittanut ammattikorkeakoulututkinnon

- kun hän on osallistunut koulutukseen kuuluvaan opetukseen ja harjoitteluun sekä tehnyt opin- näytetyön opetussuunnitelman edellyttämällä tavalla;
- ja kun hän on suorittanut vahvistetun opetussuunnitelman edellyttämät tietyn koulutuksen mu- kaisesti määräytyvät opintojaksot ja siten osoittanut saavuttaneensa tässä tutkintosäännössä aiemmin määritellyt valmiudet;
- ja kun hän on suorittanut kirjallisen kypsyysnäytteen, joka osoittaa perehtyneisyyttä alaan ja suo- men tai ruotsin kielen taitoa.

Tutkinnon suorittamisen vahvistaa rehtori.

30 § Todistukset

Ammattikorkeakoulu antaa opiskelijalle hänen suorittamastaan tutkinnosta sähköisen tutkintotodistuk- sen, suomenkielisen ja englanninkielisen opintosuoritusotteen ja kansainväliseen käyttöön tarkoitetun tutkintotodistuksen liitteen (Diploma Supplement). Englanninkielisistä koulutuksista valmistuneille an-etaan sekä englanninkielinen että suomenkielinen tutkintotodistus. Opintorekisteriote on vain englannin-kielinen.

Kajaanin ammattikorkeakoulussa on käytössä jatkuva valmistuminen. AMK- ja YAMK-opiskelija voi tehdä tutkintotodistushakemuksen sen jälkeen, kun kaikki opinnot on suoritettu ja merkitty opintorekisteriin. Opiskelijan tulee ennen hakemusta tarkistaa opintosuoritusten ja muiden todistukseen tulevien tietojen oikeellisuus. Valmistumisprosessiin kuuluu myös opetus- ja kulttuuriministeriön valmistumisvaiheen opis- kelijapalautekyselyyn (AVOP-kysely) vastaaminen.

Mikäli valmistuvalla opiskelijalla on tutkintosäännön 28 §:ssä tarkoitettu oikaisumenettely kesken, tutkin- totodistus annetaan, kun oikaisumenettely on loppuun käsitelty.

Erikoistumiskoulutuksista annetaan erillinen sähköisesti allekirjoitettu todistus. Avoimen ammattikorkea- koulun opinnoista opiskelija saa pyynnöstä opintorekisteriotteen. Opintojen aikana läsnä oleva opiskelija saa tulostettua sähköisesti allekirjoitetun väliaikaisen opintosuoritusotteen ja opiskelutodistuksen Peppi – opintohallintojärjestelmän PAKKI - opiskelijan työpöydältä.

5 LUKU: ERINÄISIÄ SÄÄNNÖKSIÄ

31 § Turvallisuus ja järjestys sekä kurinpidolliset toimenpiteet

Opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Ammattikorkeakoululla on erilliset turvallisuusohjeet, riskianalyyysiin pohjautuvat turvallisuusasiakirjat sekä toimintaohjeet henkisiin uhka- ja vaaratilanteisiin.

Opiskelijalle voidaan antaa **kirjallinen varoitus**, jos hän:

- 1) häiritsee opetusta
- 2) käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti
- 3) menettelee vilpillisesti tai muuten rikkoo ammattikorkeakoulun järjestystä
- 4) kieltäytyy huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisestä tai
- 5) on huumausainetestiä koskevan selvityksen perusteella käyttänyt huumausaineita muihin kuin lääkinnällisiin tarkoituksiin siten, että hänen toimintakykynsä on heikentynyt. (L932/2014 38 §)

Jos teko tai laiminlyönti on vakava tai opiskelija jatkaa epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi. Opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta päättää ammattikorkeakoulun rehtori ja määräaikaisesta erottamisesta ammattikorkeakoulun hallitus rehtorin esityksestä.

Opetusta häiritsevä, väkivaltaisesti tai uhkaavasti ja toisen henkeä tai terveyttä vaarantava opiskelija voidaan määrätä poistumaan opetustilasta tai ammattikorkeakoulun järjestämästä tilaisuudesta. Osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään kolmen (3) työpäivän ajaksi (L932/2014 38 §). Asiasta päättää ammattikorkeakoulun rehtori.

Ammattikorkeakoulu voi velvoittaa opiskelijan esittämään huumausainetestiä koskevan todistuksen. Ammattikorkeakoulu vastaa todistuksesta aiheutuvista kustannuksista (L932/2014 36 §). Huumausainetestausta koskeva ohjeistus on Sora-lainsäädäntöä koskevassa ammattikorkeakoulun toimintaohjeessa.

Päihteiden käyttö ja päihtyneenä esiintyminen ammattikorkeakoulun tiloissa ja oppimistilanteissa on kielletty. Opiskelijoiden päihteiden käytön ehkäisemisessä ja päihdeohjelmiin puuttumisessa hyödynnetään opiskelijoille laadittua päihdeohjelmaa.

32 § Suoritusvilppi

Kajaanin ammattikorkeakoulu noudattaa tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) ohjeistusta ”Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen tutkiminen Suomessa”. Kaikenlainen epäasiallinen toiminta opinnoissa on kielletty.

Vilppi tenteissä, näytöissä, itsenäisissä tehtävissä ja opinnäytetöissä (mm. plagiointi, sepittäminen, vääritys) johtaa opintosuorituksen tai koko opintojakson hylkäämiseen. Vilpin vuoksi hylätty opintojakso on suoritettava uudelleen seuraavana lukuvuotena sen hetkisten vaatimuksien mukaisesti. Opintosuorituksen tai opintojakson hylkäämisen lisäksi vilppi voi johtaa myös kurinpidollisiin toimenpiteisiin, joita ovat kirjallinen varoitus tai määräaikainen erottaminen ammattikorkeakoulusta. Opiskelijaa kuullaan aina ennen asian ratkaisemista.

Vilppi prosessi ja kuuleminen kuvataan tarkemmin erillisissä toimintaohjeissa.

33 § Tutkintosäännön soveltaminen

Mikäli tämän tutkintosäännön määräyksiä joudutaan harkinnanvaraisesti tulkitsemaan, tulee siinä noudattaa yleisiä oikeusturvaperiaatteita. Ennen päätöksiä tulee riittävästi kuulla kaikkia osapuolia ja päätösten tulee perustua hyväksytyihin normeihin ja olla julkisia.

Liite 1: KAJAANIN AMMATTIKORKEAKOULUN TUTKINNOT JA TUTKINTONIMIKKEET

Valtioneuvoston päätös Kajaanin ammattikorkeakoulussa suoritettavista tutkinnoista (VN/35407/2022)

Ammattikorkeakoulun tulee antaa seuraavia ammattikorkeakoulututkintoja ja niihin liitettäviä tutkintonimikkeitä:

Liiketalouden ammattikorkeakoulututkinto

- tradenomi (AMK)

Tekniikan ammattikorkeakoulututkinto

- insinööri (AMK)

Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto

- ensihoitaja (AMK)
- sairaanhoitaja (AMK)
- sosionomi (AMK)
- terveydenhoitaja (AMK)

Liikunnan ammattikorkeakoulututkinto

- liikunnanohjaaja (AMK)

Matkailu- ja ravitsemisalan ammattikorkeakoulututkinto

- restonomi (AMK)

Liiketalouden ammattikorkeakoulututkintoon ja siihen liittyvän tradenomi (AMK) tutkintonimikkeen osalta koulutusvastuu täsmennetään seuraaviin aloihin: *liiketalous, tietojenkäsittely*.

Tekniikan ammattikorkeakoulututkintoon ja siihen liitettävän insinööri (AMK) tutkintonimikkeen koulutusvastuu täsmennetään seuraaviin aloihin: *tieto- ja viestintätekniikka, konetekniikka, rakennus- ja yhdyskuntatekniikka*.

Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot ja niihin liitettävät tutkintonimikkeet, joita ammattikorkeakoulu voi antaa

Liiketalouden ylempi ammattikorkeakoulututkinto

- tradenomi (ylempi AMK)

Tekniikan ylempi ammattikorkeakoulututkinto

- insinööri (ylempi AMK)

Sosiaali- ja terveysalan ylempi ammattikorkeakoulututkinto

- ensihoitaja (ylempi AMK)
- sairaanhoitaja (ylempi AMK)
- sosionomi (ylempi AMK)
- terveydenhoitaja (ylempi AMK)

Liikunnan ylempi ammattikorkeakoulututkinto

- liikunnanohjaaja (ylempi AMK)

Matkailu- ja ravitsemisalan ylempi ammattikorkeakoulututkinto

- restonomi (ylempi AMK)